

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om skydd i arbete och lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om skydd i arbete och lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden ändras. Propositionen baserar sig på det ramdirektiv om arbetsmiljön som Europeiska gemenskapernas råd godkänt 1989.

Med anledning av direktivet kompletterades lagen om skydd i arbete i samband med att avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet trädde i kraft. I denna proposition är det fråga om att komplettera lagstiftningen med anledning av de kontrollåtgärder som Europeiska gemenskapernas kommission vidtagit i Finland.

Kommissionen har gett Finland en formell underrättelse beträffande genomförandet av ramdirektivet. I sitt svar till kommissionen har regeringen meddelat att den utreder vilka författningsändringar som behövs för att Finlands lagstiftning skall motsvara kraven i direktiven. Propositionen baserar sig på en beredning på trepartsbasis mellan myndigheterna samt arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna.

De viktigaste ändringarna i lagen om

skydd i arbete syftar till att förebygga risker på arbetsplatsen i enlighet med de allmänna principer som uppställs i ramdirektivet. Det föreslås också att ett mål om förbättrade arbetsförhållanden uppställs i lagen. Detta mål baserar sig på ramdirektivet och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Dessutom innehåller propositionen sådana preciseringar av regleringen av förhållandena på arbetsplatsen som baserar sig på ramdirektivet.

Det föreslås att till lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden fogas en på ramdirektivet baserad skyldighet att ge arbetsplatsens arbetarskyddsfullmäktig behörig utbildning i skötseln av arbetarskyddsärenden. För närvarande baserar sig denna utbildning på avtal mellan arbetsmarknadsorganisationerna. Utbildningen omfattar inte alla arbetsplatser och inte heller alla arbetarskyddsfullmäktige. De föreslagna lagarna inverkar inte på avtalen mellan arbetsmarknadsorganisationerna.

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1. Nuläge

Artikel 118 a (nuvarande artikel 137) i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen utgör rättslig grund för arbetarskyddsdirektiven.

Med stöd av artikeln 118 a utfärdades 1989 rådets direktiv 89/391/EEG om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarernas säkerhet och hälsa i arbetet, nedan ramdirektivet. Dessutom har rådet antagit

ett stort antal andra minimidirektiv om arbetarskyddet. Direktiven hindrar inte någon medlemsstat från att bibehålla eller införa sådana mera långtgående bestämmelser om arbetarskyddet som är förenliga med grundfördraget.

När Finland anslöt sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan EES-avtalet, utreddes vilka ändringar av lagstiftningen som ramdirektivet föranleder. Härvid konstaterades att kraven i di-

rektivet ingår i den vedertagna tolkningen och praxisen för tillämpning av lagen om skydd i arbete (299/1958) och att det därför inte förelåg några grunder för en omfattande ändring av lagstiftningen. Utgående från utredningsarbetet ändrades lagen om skydd i arbete och lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/1973) vid ingången av 1994 (RP 113/1992 rd).

Eftersom bestämmelserna i lagen om skydd i arbete är relativt allmänna kan de tolkas och tillämpas i enlighet med direktiven. Sedan EES-avtalet trädde i kraft har någon annan tillämpning inte ens varit möjlig utan man har varit tvungen att tolka bestämmelserna i lagen i ljuset av direktivens ordalydelse och mål. Direktivens tolkningseffekt förutsätter att även sådan nationell lagstiftning som har stiftats redan innan direktiven trädde i kraft i mån av möjlighet skall ges ett innehåll som överensstämmer med direktivens ordalydelse och mål.

I fråga om arbetarskyddet har Europeiska gemenskapernas kommission bl.a. som mål att effektivisera övervakningen av det nationella genomförandet av direktiven. Målet är att efter den intensiva lagstiftningsperioden vid förra decennieskiftet säkerställa att direktiven genomförs på ett behörigt sätt i de olika medlemsländerna. Finlands regering har gett sitt stöd för denna politik och i olika sammanhang betonat vikten av att direktiven genomförs på nationell nivå.

I anslutning till sina kontrollåtgärder har kommissionen utrett hur väl ramdirektivet och andra direktiv om arbetarskyddet överensstämmer med Finlands nationella lagstiftning om arbetarskyddet. Kommissionen har gett Finland en formell underrättelse om vissa frågor i anslutning till genomförandet av ramdirektivet. I de utredningar av saken som gjordes i Finland med anledning av den formella underrättelsen framgick det klart att det är skäl att komplettera lagen om skydd i arbete. Det anses nämligen inte räcka med en vedertagen tolkning av lagen, utan genomförandet av direktiven skall ske med detaljerade rättsregler. Finlands regering har i sitt svar på kommissionens formella underrättelse meddelat att beredningen av en komplettering av arbetarskyddslagstiftningen inleddes med anledning av de frågor som tas upp i underrättelsen. Propositionen baserar sig på de behov av ändringar som anges i regeringens svar.

2. Föreslagna ändringar

2.1. Lagen om skydd i arbete

Det föreslås att lagen om skydd i arbete kompletteras med bestämmelser som motsvarar bestämmelserna i ramdirektivet så, att det säkerställs att direktivet kan genomföras på ett behörigt och tillräckligt effektivt sätt i enlighet med de förpliktelser som medlemskapet i Europeiska unionen medför.

De förebyggande och viktiga arbetarskyddsprinciper som baserar sig på artikel 6 i ramdirektivet har hittills inte till alla delar framgått tillräckligt klart av lagstiftningen i Finland. De ingår dock redan t.ex. i det riksomfattande arbetsmiljöprogram som statsrådet fastställde genom sitt principbeslut 1984. Dessa principer gäller bl.a. bekämpning av riskerna vid källan, ersättning av farliga förhållanden och faktorer med sådana som är ofarliga eller mindre farliga, tagande av hänsyn till den tekniska utvecklingen och prioritering av gemensamma arbetarskyddsåtgärder framför individriktade skyddsåtgärder samt minskning av effekterna av ensidigt belastande arbete på hälsan. I lagen uppställs inte heller något allmänt mål om en förbättrad arbetsmiljö, vilket är en central utgångspunkt för artikel 118a i grundfördraget och för ramdirektivet.

Lagens 9 b § gäller dimensioneringen och placeringen av arbete och arbetsredskap med beaktande av arbetstagarnas fysiska och psykiska förutsättningar. Målet att reducera arbete som medför en oavbruten och ensidig belastning och att minska effekterna av sådant arbete på hälsan framgår dock inte tillräckligt klart av paragrafen. Av denna orsak föreslås att paragrafen kompletteras så att den överensstämmer med direktivets bestämmelse i fråga.

I den föreslagna nya 9 c § skall de nämnda principerna i artikel 6 i ramdirektivet beaktas. Nuvarande 9 c §, som gäller arbetstagares rätt att vägra utföra arbete, blir som sådan 9 d §.

Avsikten är att i den nya 9 c § inta principer i enlighet med vilka arbetsgivaren skall uppfylla de grundläggande skyldigheter som nämns i lagens 9 och 9 b §. Den föreslagna förteckningen med fyra punkter är inte avsedd att vara uttömmande och punkterna är inte ställda i angelägenhetsordning. Principerna enligt förslaget är inte i sig nya utan de har ansetts ingå även i den nuvarande

arbetskyddspraxisen.

Den föreslagna principen om att hänsyn skall tas till den tekniska utvecklingen avser inte enbart ändringar av egenskaperna hos kapitalvaror och andra tekniska anordningar utan även frågor i anslutning till ordnandet av arbetet och produktionen t.ex. utgående från ett forsknings- och utvecklingsarbete inom ergonomi, arbetspsykologi eller arbets-sociologi.

I anslutning till den föreslagna 9 c § 1 punkten, som gäller ordningsföljden av arbetskyddsåtgärderna, föreslås att även lagens 17 § 1 mom. ändras så att ersättande av farliga och giftiga ämnen med ämnen som är ofarliga eller mindre farliga prioriteras framför individriktade skyddsåtgärder på det sätt som bestäms i den föreslagna 9 c §. Detta konstateras genom en hänvisning till principerna i den nya 9 c §. Det finns inget behov av att upprepa ersättningsprincipen i denna paragraf.

Artikel 8.2 i direktivet förutsätter att arbetsgivaren framför allt i fråga om första hjälpen, brandbekämpning och utrymning skall avdela de arbetstagare som behövs för att genomföra sådana åtgärder. Enligt artikel 11.2 punkt b i direktivet skall arbetsgivaren inhämta synpunkter från arbetstagarna eller deras representanter när personerna utses. Några bestämmelser om att dylika personer, med undantag för personer inom första hjälpen, skall utses ingår inte i arbetskydds-lagstiftningen.

Utseendet av nämnda personer ansluter sig till ordnandet av det allmänna brand- och räddningsväsendet och befolkningsskyddet. Inrikesministeriet har meddelat föreskrifter om ordnande av företags och inrättingars brandskydd och om ordnande av gårdsskydd. Föreskrifterna förutsätter att personer som ansvarar för skyddet utses. De förutsätter dock inte att synpunkter skall inhämtas från arbetstagarna eller deras representanter.

Det föreslås att bestämmelser som motsvarar direktivets bestämmelser om utseende av nämnda personer och om inhämtande av synpunkter från arbetstagarna eller deras representanter skall fogas till det nya 23 § 2 mom. När det gäller första hjälpen fogas bestämmelserna till 36 § 2 mom. Förslaget förutsätter inte att ytterligare personer utses om arbetsgivaren har utsett personer i enlighet med ovan nämnda bestämmelser.

Det föreslås att lagens 34 § 3 mom.

kompletteras i enlighet med artikel 10.2 i ramdirektivet så att det tas in en bestämmelse om att arbetsgivaren skall försäkra sig om att utomstående arbetsgivare som låter utföra arbete på hans arbetsplats får behövliga uppgifter om arbetsplatsens åtgärder i fråga om brandskydd, första hjälpen och evakuering och om de personer som i enlighet med vad som sägs ovan har utsetts för dessa uppgifter. Den utomstående arbetsgivaren är skyldig att sörja för att dessa uppgifter ges vidare till de egna arbetstagarna och för att de görs förtroagna med dem.

2.2. Lagen om tillsynen över arbetskyddet och om sökande av ändring i arbetskyddsärenden

Enligt artikel 12.3 i ramdirektivet skall arbetstagare med särskilda uppgifter i skyddsfrågor ha rätt till tillräcklig utbildning. I Finland avser detta arbetskyddsfullmäktigen eller en sådan vicefullmäktig som sköter fullmäktigens uppgifter. I lagstiftningen i Finland saknas en allmän bestämmelse om utbildningen av arbetskyddsfullmäktigen.

Enligt 22 § förordningen om tillsynen över arbetskyddet (954/1973) skall då arbetskyddsfullmäktigens arbetsförhållande upphör eller då han av annan orsak avgår under sin verksamhetsperiod, i hans ställe för den återstående delen av verksamhetsperioden träda den vicefullmäktig som vid valet erhållit det större antalet röster, om inte något annat avtalats före valet. Om arbetskyddsfullmäktigen tillfälligt är förhindrad har vicefullmäktigen rätt att sköta de uppgifter som arbetskyddsfullmäktigen inte kan sköta. En dylik situation kan uppstå t.ex. under semestern eller under en långvarig sjukfrånvaro. Ar både fullmäktigen och den första vicefullmäktigen förhindrade kan även den andra vicefullmäktigen bli tvungen att sköta fullmäktigens uppgifter.

Enligt artikel 12.4 i ramdirektivet skall utbildningen förläggas till arbetstid och i enlighet med nationell praxis äga rum inom eller utanför företaget och/eller verksamheten. Utbildningen får inte orsaka arbetstagarna eller arbetstagarrepresentanterna kostnader. Enligt artikel 11.2 i samma direktiv skall arbetsgivaren och arbetstagarna eller arbetstagarrepresentanterna samarbeta beträffande planeringen och uppläggningsen av utbildningen.

Arbetsmarknadsorganisationerna. Inom det område som avtalen täcker skall regleringen anses vara tillräcklig för att uppfylla kraven enligt direktivet.

Artikel 11 och 12 i ramdirektivet förutsätter dock att det finns en bestämmelse i lag som tryggar tillgången till utbildning i alla situationer. Det föreslås att behövliga bestämmelser om arbetsmarknadsorganisationernas rätt att avtala närmare om innehållet i utbildningen och om de tillvägagångssätt som skall iakttas och de inverkar inte heller på de nuvarande avtalen. Enligt de nuvarande avtalen om arbetsmarknadsorganisationernas rätt att avtala närmare om innehållet i utbildningen och om de tillvägagångssätt som skall iakttas och de inverkar inte heller på de nuvarande avtalen. Enligt de nuvarande avtalen om arbetsmarknadsorganisationernas rätt att avtala närmare om innehållet i utbildningen och om de tillvägagångssätt som skall iakttas och de inverkar inte heller på de nuvarande avtalen.

De föreslagna bestämmelserna bildar en miniminivå för en behörig utbildning. De reducerar inte arbetsmarknadsorganisationernas rätt att avtala närmare om innehållet i utbildningen och om de tillvägagångssätt som skall iakttas och de inverkar inte heller på de nuvarande avtalen. Enligt de nuvarande avtalen om arbetsmarknadsorganisationernas rätt att avtala närmare om innehållet i utbildningen och om de tillvägagångssätt som skall iakttas och de inverkar inte heller på de nuvarande avtalen.

I förslaget avses med behörig utbildning i tillämpliga delar sådan utbildning som motsvarar den utbildning som arbetsmarknadsorganisationerna. I fråga om de arbetsplatser där antalet arbetstagare som skall representeras är lågt och där arbetsformen och arbetsförhållandena inte heller i övrigt är speciellt besvärliga kan utbildningen bestå av lokal inskolning. Även i övrigt är det ändamålsenligast att ordna den behöriga utbildningen på arbetsplatsen i fråga eftersom de lokala förhållandena då bäst kan beaktas.

Det föreslås att det till lagen fogas en ny 10 a § som innehåller en grundbestämmelse om att arbetsmarknadsorganisationernas rätt att avtala närmare om innehållet i utbildningen och om de tillvägagångssätt som skall iakttas och de inverkar inte heller på de nuvarande avtalen.

het att få behörig utbildning. Bestämmelsen gäller även de vicefullmäktige som måste sköta arbetsmarknadsorganisationernas uppgifter. Vicefullmäktiges behov av utbildning påverkas framför allt av i vilken omfattning de måste sköta arbetsmarknadsorganisationernas uppgifter när den egentliga fullmäktigen är förhindrad. Vid utbildningen av arbetsmarknadsorganisationernas vicefullmäktige skall i tillämpliga delar iakttas samma principer i fråga om befrielse från arbetsuppgifterna och ersättning för inkomstbortfall som gäller beträffande skötseln av arbetsmarknadsorganisationernas uppgifter enligt lagens 11 § 2 och 3 mom.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. skall planeringen och uppläggningsen av utbildningen behandlas på arbetsplatsen med arbetstagarna eller deras företrädare. När det gäller gemensam behandling motsvarar bestämmelsen 9 § 5 mom. lagen om skydd i arbete. Med planering av utbildningen avses bl.a. utredning av arbetsmarknadsorganisationernas och vicefullmäktiges behov av utbildning, utbildningsutbudet och tidpunkten för deltagande i utbildning.

Enligt det föreslagna 10 a § 3 mom. skall utbildningen ske på arbetstid om inte något annat överenskomms mellan de parter som avses i lagens 8 §. Deltagande i utbildning får inte medföra kostnader för arbetsmarknadsorganisationen eller vicefullmäktige.

3. Propositionens verkningar

De bestämmelser om oavbrutet och ensidigt belastande arbete (9 b §) och arbetsmarknadsprinciperna (9 c §) som föreslås bli intagna i lagen om skydd i arbete har även hittills ingått i den praxis som iakttagits vid tillsynen över arbetsmarknadsorganisationerna. De har varit godtagna mål, trots att de inte uttryckligen varit inskrivna i lag. Detta gäller även den ändring som föreslås i 17 §. Här är det snarare fråga om att skriva in vedertagna principer i lag än att revidera sakinnehållet. Detta innebär att ändringarna inte har några nämnvärda ekonomiska eller andra verkningar.

Den föreslagna 23 § gäller förpliknelsen att utse en person som sköter uppgifter i anslutning till brandbekämpning och evakuering och förfarandet när denna person utses. I förslagets 36 § är det fråga om tillvägagångssättet när den person som skall vara

förtrogen med första hjälpen utses. I jämförelse med nuvarande bestämmelser förutsätter de nya bestämmelserna inte att nya personer utses. Bestämmelserna medför alltså inte några nya administrativa belastningar för företagen. Detta gäller även hörandet av arbetstagarna i samband med att personerna utses. Ärendet kan skötas i enlighet med de nuvarande tillvägagångssätten vid samarbete och information. Det som sägs ovan kan även tillämpas på den föreslagna ändringen av lagens 34 §.

Den bestämmelse om arbetarskyddsfullmäktigens utbildning som skall tas in i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden är ett nytt krav som i någon mån medför tilläggskostnader på arbetsplatserna.

För närvarande täcker avtalen mellan arbetsmarknadsorganisationerna ca 80 % av arbetsplatserna. På dessa arbetsplatser har den nya bestämmelsen inte några verkningar. Å andra sidan gäller skyldigheten att utse en arbetarskyddsfullmäktig endast arbetsplatser där minst tio arbetstagare arbetar regelbundet. Detta innebär att bestämmelsen inte inverkar på arbetsplatser med färre än tio arbetstagare om inte arbetstagarna har utnyttjat sin rätt att utse en arbetarskyddsfullmäktig.

Bestämmelsen inverkar således i praktiken på sådana arbetsplatser som har minst tio arbetstagare eller på vilka en arbetarskyddsfullmäktig i övrigt har utsetts, men som inte är bundna av avtalen mellan arbetsmarknadens centralorganisationer. I denna målgrupp orsakar ändringen i någon mån kostnader för ordnandet av utbildningen och i form av förlorad arbetstid.

Det är dock svårt att uppskatta hur stora kostnaderna blir. Det föreslås inga bestämmelser i lag om omfattningen och arten av den utbildning som krävs. Omfattningen och arten är beroende av arbetsplatsens storlek

och form samt av de arbetarskyddsproblem och -behov som finns på arbetsplatsen. Dessutom måste man beakta att även i dag har en del av fullmäktige deltagit i utbildning också på sådana arbetsplatser där den föreslagna bestämmelsen närmast är avsedd att inverka. I dylika fall blir det inga nämnda tilläggskostnader.

Utbildningen av arbetarskyddsfullmäktigen kan ske på arbetsplatsen eller någon annanstans. Planeringen och uppläggnings av utbildningen skall behandlas mellan arbetsgivaren och arbetstagarna eller deras företrädare. Formen, tidtabellen och tidpunkten för utbildningen, t.ex. om den hålls under en i övrigt lugnare period, inverkar i hög grad på kostnaderna. Enligt bestämmelsen är det i stor utsträckning möjligt att komma överens om dessa frågor på arbetsplatsen.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har behandlats i delegationen för beredning av arbetarskyddsbestämmelser. I delegationen var arbetsmarknadens centralorganisationer representerade.

Utlåtande om förslaget begärdes av inrikesministeriet. Ministeriet konstaterade att de föreslagna bestämmelserna om brandsäkerheten inte strider mot författningarna om räddningsväsendet utan stöder deras ändamål för sin del. En skyddsledare som utsetts enligt bestämmelser om räddningsväsendet kunde fungera som sådan person som nämns i propositionens 23 §. Ministeriet anser att personen borde i regel vara densamma.

5. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om skydd i arbete**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 juni 1958 om skydd i arbete (299/1958) 9 b §, 17 § 1 mom., mellanrubriken före 23 §, 34 § 3 mom. och 36 § 2 mom., av dessa lagrum 9 b § och 34 § 3 mom. sådana de lyder i lag 144/1993, samt

fogas till lagen en ny 9 c § och en ny mellanrubrik före 9 c §, varvid den nuvarande 9 c §, sådan den lyder i lag 287/1988, blir 9 d § och mellanrubriken före nuvarande 9 c § blir mellanrubrik före 9 d §, och till 23 § ett nytt 2 mom. som följer:

9 b §

Arbetena och arbetsredskapen samt de maskiner, anordningar och behövliga hjälpmedel som används i arbetet skall dimensioneras och placeras så att de med beaktande av arbetstagarnas fysiska och psykiska förutsättningar gör det möjligt att utföra arbetet på ett ändamålsenligt sätt. Särskild uppmärksamhet skall ägnas reduceringen av arbete som medför en oavbruten och ensidig belastning och minskningen av effekterna av sådant arbete på hälsan. Vid arrangemangen skall vid behov beaktas handikappade och andra arbetstagare vilkas säkerhet och hälsa i arbetet förutsätter särskilda åtgärder.

*Principer för utvecklande av
arbetsförhållandena*

9 c §

Arbetsgivaren skall utgående från den utredning och bedömning som avses i 9 § 1 och 2 mom. planera, välja och dimensionera de åtgärder som behövs för en förbättring av arbetsförhållandena i enlighet med följande principer:

1) riskerna bekämpas på förhand redan vid källan,

2) gemensamma arbetarskyddsåtgärder prioriteras framför individinriktade skyddsåtgärder,

3) det som är farligt ersätts med något som är ofarligt eller mindre farligt,

4) hänsyn tas till den tekniska utvecklingen.

17 §

När giftigt eller annat hälsofarligt ämne används vid arbete eller när arbetsförhållandena annars kan medföra fara för förgiftning, infektion eller syrebrist, skall behövliga skyddsåtgärder vidtas med beaktande av principerna i 9 c §.

Brandsäkerhet och räddning

23 §

Arbetsgivaren skall med beaktande av 9 § 5 mom. utse en eller flera personer som på arbetsplatsen sköter kontakterna och andra praktiska uppgifter i anslutning till brandbekämpning och evakuering av arbetstagarna.

34 §

Arbetsgivaren skall försäkra sig om att utomstående arbetsgivare som låter utföra arbete på hans arbetsplats och att på arbetsplatsen arbetande utomstående arbetsgivares arbetstagare har fått tillräcklig information och tillräckliga anvisningar om arbetsplatsens faror och olägenheter i anslutning till arbetet. Arbetsgivaren skall också försäkra sig om att en utomstående arbetsgivare får behövliga uppgifter om åtgärderna i anslutning till arbetsplatsens brandskydd, första hjälpen och evakuering och om de personer som utsetts för dessa uppgifter.

36 §

När arbetstagarnas antal eller arbetets beskaffenhet eller arbetsförhållandena i övrigt påkallar det, skall på arbetsplatsen finnas minst en person som är förtrogen med läm-

nande av första hjälpen samt därtill lämpligt utrymme. När personen utses skall bestämmelserna i 9 § 5 mom. beaktas.

Denna lag träder i kraft den .

2.

Lag**om ändring av lagen om tillsynen över arbetarskyddet och
om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 16 februari 1973 om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av
ändring i arbetarskyddsärenden (131/1973) en ny 10 a § som följer:

10 a §

Arbetsgivaren skall se till att arbetarskyddsfullmäktigen och vicefullmäktige har möjlighet att för skötseln av sina uppgifter få behörig utbildning om de bestämmelser och anvisningar som gäller arbetarskyddet samt om andra frågor som hänför sig till det.

Planeringen och uppläggningsen av utbildningen av fullmäktige skall på behörigt sätt

och i god tid behandlas mellan arbetsgivaren och arbetstagarna eller företrädare för dem.

Utbildningen skall ske på arbetstid om inte något annat överenskomms mellan de parter som avses i 8 §. Utbildningen får inte medföra kostnader för arbetarskyddsfullmäktigen eller vicefullmäktige.

Denna lag träder i kraft den

Helsingfors den 28 juli 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Omsorgsminister *Eva Biaudet*

1.

Lag**om ändring av lagen om skydd i arbete**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 juni 1958 om skydd i arbete (299/1958) 9 b §, 17 § 1 mom., mellanrubriken före 23 §, 34 § 3 mom. och 36 § 2 mom., av dessa lagrum 9 b § och 34 § 3 mom. sådana de lyder i lag 144/1993, samt

fogas till lagen en ny 9 c § och en ny mellanrubrik före 9 c §, varvid den nuvarande 9 c §, sådan den lyder i lag 287/1988, blir 9 d § och mellanrubriken fören nuvarande 9 c § blir mellanrubrik före 9 d §, och till 23 § ett nytt 2 mom. som följer:

*Gällande lydelse***9 b §**

Arbetena och arbetsredskapen samt de maskiner, anordningar och behövliga hjälpmedel som används i arbetet skall dimensioneras och placeras så att de med beaktande av arbetstagarnas fysiska och psykiska förutsättningar gör det möjligt att utföra arbetet på ett ändamålsenligt sätt. Vid arrangemangen skall vid behov beaktas handikappade och andra arbetstagare vilkas säkerhet och hälsa i arbetet förutsätter särskilda åtgärder.

*Föreslagen lydelse***9 b §**

Arbetena och arbetsredskapen samt de maskiner, anordningar och behövliga hjälpmedel som används i arbetet skall dimensioneras och placeras så att de med beaktande av arbetstagarnas fysiska och psykiska förutsättningar gör det möjligt att utföra arbetet på ett ändamålsenligt sätt. *Särskild uppmärksamhet skall ägnas reduceringen av arbete som medför en oavbruten och ensidig belastning och minskningen av effekterna av sådant arbete på hälsan.* Vid arrangemangen skall vid behov beaktas handikappade och andra arbetstagare vilkas säkerhet och hälsa i arbetet förutsätter särskilda åtgärder.

*Principer för utvecklande av arbetsförhållandena***9 c §**

Arbetsgivaren skall utgående från den utredning och bedömning som avses i 9 § 1 och 2 mom. planera, välja och dimensionera de åtgärder som behövs för en förbättring av arbetsförhållandena i enlighet med följande principer:

- 1) riskerna bekämpas på förhand redan vid källan,
- 2) gemensamma arbetarskyddsåtgärder prioriteras framför individriktade skyddsåtgärder,
- 3) det som är farligt ersätts med något som är ofarligt eller mindre farligt,
- 4) hänsyn tas till den tekniska utvecklingen.

Gällande lydelse

17 §

Användas vid arbete giftigt eller annat hälsofarligt ämne eller kunna arbetsförhållandena eljest medföra fara för förgiftning, infektion eller syrebrist, skola erforderliga skyddsåtgärder vidtagas. Kan faran icke genom dylika åtgärder i tillräcklig grad avlägnas, skall det farliga ämnet ersättas med något annat ämne.

*Brandsäkerhet**Föreslagen lydelse*

17 §

När giftigt eller annat hälsofarligt ämne används vid arbete eller när arbetsförhållandena annars kan medföra fara för förgiftning, infektion eller syrebrist, skall behövliga skyddsåtgärder vidtas med beaktande av principerna i 9 c §.

Brandsäkerhet och räddning

23 §

Arbetsgivaren skall med beaktande av 9 § 5 mom. utse en eller flera personer som på arbetsplatsen sköter kontakterna och andra praktiska uppgifter i anslutning till brandbekämpning och evakuering av arbetstagarna.

34 §

Arbetsgivaren skall försäkra sig om att utomstående arbetsgivare som låter utföra arbete på hans arbetsplats och att på arbetsplatsen arbetande utomstående arbetsgivares arbetstagare har fått tillräcklig information och tillräckliga anvisningar om arbetsplatsens faror och olägenheter i anslutning till arbetet.

Arbetsgivaren skall försäkra sig om att utomstående arbetsgivare som låter utföra arbete på hans arbetsplats och att på arbetsplatsen arbetande utomstående arbetsgivares arbetstagare har fått tillräcklig information och tillräckliga anvisningar om arbetsplatsens faror och olägenheter i anslutning till arbetet. Arbetsgivaren skall också försäkra sig om att en utomstående arbetsgivare får behövliga uppgifter om åtgärderna i anslutning till arbetsplatsens brandskydd, första hjälpen och evakuering och om de personer som utsetts för dessa uppgifter.

36 §

Därest arbetstagarnas antal eller arbetets beskaffenhet eller arbetsförhållandena i övrigt det påkalla, skall på arbetsplatsen finnas minst en person, som är förtrogen med lämnande av förstahjälp, samt därtill lämpligt utrymme.

När arbetstagarnas antal eller arbetets beskaffenhet eller arbetsförhållandena i övrigt påkallar det, skall på arbetsplatsen finnas minst en person som är förtrogen med lämnande av första hjälpen samt därtill lämpligt utrymme. När personen utses skall bestämmelserna i 9 § 5 mom. beaktas.

Denna lag träder i kraft den